

НК 06 ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С 4 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний (четвертий) семестр
Обсяг дисципліни	4 кред. ЄКТС / 120 годин лекції – 16 годин, семінарські – 16 годин, самостійна робота – 88 години
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік / модульна контрольна робота
Розклад занять	Лекції: Практичні заняття: https://my.kpi.ua та https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://psy.kpi.ua/lozhkin/ Ложкін Георгій Володимирович, професор кафедри психології та педагогіки, доктор психологічних наук, професор
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/ODU4MjY5NDYzOTY4?cjc=llmYXWSZ

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом навчальної дисципліни є психологічні компоненти, які спонукають, скеровують і регулюють трудову активність суб'єкта та реалізують її у виконавських діях, а також властивості, через які ця активність здійснюється.

Навчальну базу дисципліни «Психологія професійної діяльності» становлять знання отримані при вивченні різноманітних курсів, що спрямовані на розкриття загальних закономірностей і механізмів професійної діяльності, а також формування вмінь та навичок науково-обґрунтовано пояснювати психологічні факти.

Відповідно до вимог ОНП **метою дисципліни** є формування у здобувачів вищої освіти:

- здатності аналізувати фундаментальні теорії і концепції, відомості про закономірності виникнення та розвитку психічних явищ у процесі трудової діяльності;
- здатності встановлювати особливості та структуру психічних станів у трудовій діяльності, а також їх зв'язок з динамікою трудового процесу та його ефективністю;
- здатності досліджувати мотивацію трудової діяльності та розробляти на цій основі психологічно обґрунтовану систему стимулювання праці;
- здатності досліджувати емоційно-вольову сферу особистості як регулятора трудової діяльності;

- здатності виявляти вплив соціально-психологічних факторів ефективності трудової діяльності, що визначають зміст «організаційного середовища» і впливають на задоволеність працею.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти:

Загальних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 3);
- здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК 4);
- здатність дотримуватись морально-етичних правил поведінки, етики досліджень, характерних для учасників академічного середовища (ЗК 5).

Фахових компетентностей:

- здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень (ФК 2);
- уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства (ФК 7);
- здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (ФК 9);
- здатність використовувати сучасні методи й технології наукової комунікації на державній та іноземній мовах (ФК 10);
- здатність слідувати етичним і правовим нормам у професійній діяльності (ФК 12);
- здатність працювати в команді, формувати позитивні стосунки з колегами (ФК 14);
- здатність проводити теоретичні й експериментальні дослідження, математичне й комп'ютерне моделювання психічних явищ (ФК 17);
- здатність використовувати наявні можливості освітнього середовища і проектування нових умов, в тому числі інформаційних, для вирішення науково-дослідних завдань (ФК 18).

Програмні результати навчання:

- мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології (ПРН 1);
- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність (ПРН 5);
- розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів (ПРН 7);
- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій (ПРН 9);
- дотримуватися правил наукової етики, правових і соціальних норм у процесі професійної та науково-інноваційної діяльності (ПРН 11);
- дотримуватися правил академічної доброчесності (ПРН 12);
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності (ПРН 13);
- екстраполювати психологічні знання на широке коло процесів дослідницько - інноваційної діяльності (ПРН 18).

Комунікація з викладачем можлива та заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також у межах консультацій з викладачем, що проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. До того ж для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної

дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта lozhkin.heorhii@iil.kpi.ua, месенджери для комунікації зі здобувачами.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна вивчається після опанування дисциплін «Філософські засади наукової діяльності», «Іноземна мова для наукової діяльності. Частина 1. Наукові дослідження», «Іноземна мова для наукової діяльності. Частина 2. Наукова комунікація», «Теоретичні і методологічні проблеми психології», «Актуальні проблеми педагогіки вищої школи», «Психологія соціальних явищ», «Організація науково-інноваційної діяльності», «Психологія життєвого середовища», «Психологія наукової і технічної творчості». що входять до циклу обов'язкових (нормативних) дисциплін ОП.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СР
1	2	3	4	5
Тема 1. Психологічна система діяльності	14	2	2	10
Тема 2. Методи вивчення діяльності	14	2	2	10
Тема 3. Взаємодія суб'єктів у професійній діяльності	14	2	2	10
Тема 4. Професіогенез суб'єкта професійної діяльності	14	2	2	10
Тема 5. Інтегративні психічні процеси як регулятори діяльності	14	2	2	10
Тема 6. Психічні стани суб'єкта професійної діяльності	14	2	2	10
Тема 7. Команда як суб'єкт сумісної діяльності. Команда наукового та/або інноваційного проекту. Формування, взаємодія, розвиток, культура, ефективність.	14	2	2	10
Тема 8. Наукова спільнота як предмет психологічного аналізу	12	2		10
Підготовка до МКР	4		2	2
Підготовка до заліку	6			6
Всього годин	120	16	16	88

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Базова література

- Біскуп В. С., Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. та ін. Психологія професійної діяльності : підручник / за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 255 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/e016b489-7cbd-44e7-8e22-aa3d40c4662c/content>
- Бурлакова І.А. Психологія професійного мислення, готовність до змін Навчально-методичний матеріал. Київ, Видавництво КРЦПК, 2022. 68 с.
- Євдокімова О. О., Бойко-Бузиль Ю. Ю. Психологія професіогенезу керівника системи МВС України : монографія. Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 320 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2cad461c-8de3-4494-a4d0-f7a1fbbb4c87/content>
- Пономаренко Я. С. П 56 Психологічні аспекти особистісно-професійної здійсненності поліцейських : монографія. Харків : Факт, 2023. 372 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e9b9e4b9-4e1d-4e93-b38e-2b90d9764928/content>

5. Психологія безпеки особистості [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії, які навчаються за спеціальністю «Психологія» / Хілько С. О., Воляннюк Н. Ю., Москаленко О. В., Сербова О. В., Блохіна І. О., Ложкін Г. В., Оніпко З. С., Кононець М. О., Винославська О. В., Папуша В. В., Туриніна О. Л. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського, Волинські обереги. - Електрон. текст. дані (1 файл: 4,58 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. 780 с. URI <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ec5db80c-8ab9-4272-9093-136fef9e299f/content>
6. Aust, B., Leduc, C., Cresswell-Smith, J., et al. *The effects of different types of organisational workplace mental health interventions on mental health and wellbeing in healthcare workers: a systematic review. International Archives of Occupational and Environmental Health*, 2024, 97, 485–522. DOI: 10.1007/s00420-024-02065-z.
7. Bes, I., Shoman, Y., Al-Gobari, M., et al. *Organizational interventions and occupational burnout: a meta-analysis with focus on exhaustion. International Archives of Occupational and Environmental Health*, 2023, 96, 1211–1223. DOI: 10.1007/s00420-023-02009-z.
8. Raetze S., Steputat-Raetze A., Mueller H., Maynard M. T., Schmutz J. B. Teamwork under adversity: An integrative review and future research agenda. *Academy of Management Annals*. 2025. Vol. 19, No. 2. DOI: <https://doi.org/10.5465/annals.2022.0217>
9. Salas E., Rico R., Passmore J. (Eds.). *The Wiley Blackwell Handbook of the Psychology of Team Working and Collaborative Processes*. 2nd ed. Wiley-Blackwell, 2024. 615 p.

4.2. Додаткова література:

1. Воляннюк Н.Ю., Ложкін Г.В., Фомич М.В. Командна згуртованість як соціально-психологічний феномен. Науковий журнал Габітус. Вип.36, 2022. С.255-259. <http://habitus.od.ua/journals/2022/36-2022/42.pdf>
2. Воляннюк Н.Ю., Ложкін Г.В., Староконь Є.Г. Цілепокладання як метаінтелектуальна операція та динамічний процес. *Науковий журнал Габітус*. Випуск 77. Т. 1. 2025. С.94-98 DOI <https://doi.org/10.32782/hbts.77.1.15>
3. Воляннюк Н.Ю., Колесніков М.О. Психологічна сутність та динаміка професійних криз суб'єкта науково-педагогічної діяльності: теоретичний аналіз і типологія. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. Том 36 (75). № 5, 2025. С.26-32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.5/05>
4. Воляннюк Н.Ю., Ложкін Г.В., Цивон О.В. Сучасні освітні практики розвитку критичного мислення особистості. *Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія, випуск 2, 2025*. С.47-52. DOI: <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.2.8>
5. Воляннюк Н.Ю., Охріменко Д.В. Штучний інтелект: можливості та ризики для розвитку критичного і самостійного мислення особистості. *Науковий журнал Габітус*. 78, Том 1. 2025. С.72-77. DOI <https://doi.org/10.32782/hbts.78.1.12>
6. Воляннюк Н. Ю., Папуша В. В. Ресурсна система детермінації психологічної стійкості. *Науковий журнал Габітус*. 2026. Вип. 83. Т. 2. С. 41–47. DOI: <https://doi.org/10.32782/hbts.83.2.7>
7. Оніпко З. С. До проблеми визначення сутності самоконтролю особистості. *Науковий журнал «Габітус»*. Вип. 33. 2022. С.133-137. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.33.23>
8. Araújo D., Bártolo A., Fernandes C., Pereira A., Monteiro S. Effectiveness of organizational interventions to reduce burnout in the workplace: a systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2026. Vol. 23, No. 5. Article 556. DOI: <https://doi.org/10.3390/ijerph23050556>.
9. Brady C., Sawant S., Madathil K. C., McNeese N. A systematic review on the effect of cognitive fatigue in teams. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting*. 2024. Vol. 68, No. 1, pp. 1287–1291. DOI: <https://doi.org/10.1177/10711813241275515>
10. Ruohonen J., Saddiqa M. What do we know about the psychology of insider threats? *Proceedings of the 15th EAI International Conference on Digital Forensics & Cyber Crime (ICDF2C 2024)*. Springer, 2025. Pp. 186–211. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-89363-6_11

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи і технології навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності» використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання, спрямовані на формування

загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти.

Лекційні заняття передбачають висвітлення теоретичного змісту тем дисципліни відповідно до силабуса (робочої програми).

Основними методами навчання є:

- пояснювально-ілюстративний метод – забезпечує засвоєння теоретичних знань через лекцію, пояснення, демонстрацію презентації схем, таблиць та інших наочних матеріалів. Здобувачі вищої освіти сприймають, осмислюють і відтворюють навчальну інформацію, що сприяє формуванню репродуктивного рівня пізнавальної діяльності;
- метод проблемного викладу – передбачає постановку викладачем проблемної ситуації або пізнавального завдання, аналіз альтернативних підходів, аргументацію різних наукових позицій і демонстрацію логіки розв'язання проблеми. Такий метод стимулює розвиток критичного мислення, аналітичних умінь та навичок наукового пошуку.

На **семінарських заняттях** здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання з предмету.

Під час семінарських занять застосовуються дискусія, аналіз професійних ситуацій (case-study), виконання практичних завдань, робота в малих групах, презентації, мозковий штурм, рефлексивне обговорення, що сприяють розвитку професійного мислення, комунікативних навичок та здатності приймати обґрунтовані рішення. Тематика семінарських занять наведена у робочій програмі дисципліни. Програмою курсу передбачено форми роботи: виступ за темою індивідуального (групового) завдання-кейса у формі презентації; виступ-інформування за темами семінарських занять; семінар з індивідуальною та груповою роботою. На семінарських заняттях застосовуються **методи і форми роботи**: робота парами, ситуаційні задачі; групові дискусії при вивченні проблемних питань (розгляд кейсів, обговорення).

Готуючись до семінарських занять, здобувач вищої освіти має чітко усвідомлювати зміст запитань, дати розгорнуту відповідь на них. Під час семінарських занять викладач резюмує сильні і слабкі місця у доповідях здобувачів вищої освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання здобувачів вищої освіти з теми семінарського заняття.

На заняттях використовуються мультимедійне обладнання, комп'ютер. При дистанційному навчанні використовуються сервіси відеоконференцій Zoom та/або Google Meet, освітній вебсервіс Google Classroom на платформі «Сікорський», месенджери для комунікації зі студентами. У цифровому середовищі взаємодія між здобувачами освіти, викладачем, університетом відбувається за допомогою університетського програмного забезпечення АІС «Електронний Кампус», та автоматизованої інформаційної системи «My KPI UA».

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СР)
1.	Тема 1. Психологічна система діяльності Категорія професійної діяльності. Структурно-морфологічна парадигма психологічного аналізу діяльності. Функціонально-динамічна парадигма психологічного аналізу діяльності. Психологічна структура діяльності: мотивація, цілеутворення, інформаційна основа діяльності, антиципація (прогнозування) її результатів, прийняття рішення, планування, програмування, контроль, корекція, оперативний образ об'єкту діяльності, система індивідуальних якостей суб'єкта, сукупність виконавських дій. Спосіб діяльності та стиль діяльності. Види діяльності. Основні способи аналізу професійної діяльності. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати психологічну структуру професійної діяльності. 2. Охарактеризувати загальну будову діяльності, її предметні та структурні компоненти. 3. Проаналізувати мотиви діяльності, функцію передбачення (антиципації) процесу досягнення результату, способи, засоби та умови реалізації мети праці. 4. Охарактеризуйте інформаційну основу діяльності.

2.	Тема 2. Методи вивчення діяльності Загальна характеристика методів вивчення діяльності. Метод спостереження. Організація спостереження. Реєстрація результатів. Види спостереження. Хронометраж трудового процесу. Прийоми проведення та реєстрації результатів. Метод критичних інцидентів. Систематизація даних. Особливості інтерпретації результатів. Інтерв'ю, бесіда, біографічний метод. Відпрацювання вмінь організації та проведення психологічного дослідження з використанням методів психології праці. Складання програми спостереження, аналіз результатів. Розроблення анкети і проведення анкетування. Тестування. Мета та завдання професіографії. Психологічний зміст професіографії. Вимоги та процедура складання професіограм. Типова програма професіографії. Види професіограм: комплексні, універсальні, інформаційні, діагностичні. Особливості оформлення результатів професіографії. Сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, інноваційні дослідницькі методики у галузі психології професійної діяльності, перевірка їх ефективності. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати основні методи психологічного дослідження професійної діяльності. 2. Проаналізувати переваги та обмеження психодіагностичних методів. 3. Розкрити особливості застосування професіографічного аналізу. 4. Обґрунтувати етичні вимоги до проведення психологічних досліджень.
3.	Тема 3. Взаємодія суб'єктів у професійній діяльності Взаємодія як психологічна основа та умова спільної професійної діяльності. Структура, функції та рівні взаємодії суб'єктів професійної діяльності. Кооперація, координація та узгодження спільних дій у процесі професійної діяльності. Розподіл функцій, відповідальності та механізми прийняття спільних рішень. Психологічні механізми ефективної взаємодії: рефлексія, соціальна перцепція, ідентифікація, децентрація, емпатія, каузальна атрибуція, взаєморозуміння. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати сутність суб'єкт-суб'єктної взаємодії у професійній діяльності. 2. Проаналізувати структуру, функції та рівні професійної взаємодії. 3. Розкрити психологічні механізми ефективної взаємодії суб'єктів діяльності. 4. Обґрунтувати роль кооперації, координації та розподілу функцій у спільній професійній діяльності.
4.	Тема 4. Професіогенез суб'єкта професійної діяльності Поняття професіогенезу та його місце в психології професійної діяльності. Основні концепції професійного розвитку особистості. Етапи професіогенезу: професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна майстерність і самореалізація. Професійна ідентичність та професійна Я-концепція. Професійно важливі якості особистості та їх розвиток. Компетентнісний підхід у професійній діяльності. Професійна мобільність, кар'єрне зростання, безперервний професійний розвиток. Кризи професійного розвитку, професійні деформації та шляхи їх профілактики. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати основні етапи професіогенезу особистості. 2. Проаналізувати сучасні концепції професійного розвитку. 3. Розкрити зміст професійної ідентичності та професійної компетентності. 4. Визначити чинники розвитку професійно важливих якостей. 5. Проаналізувати причини виникнення професійних криз та професійних деформацій.
5.	Тема 5. Інтегративні психічні процеси як регулятори діяльності Поняття інтегративних психічних процесів та їх місце у психологічній системі діяльності. Форми, рівні і динаміка суб'єктивного відображення дійсності. Психічний образ та регуляція діяльності. Особливості формування психічного образу. «Предметність» та «стійкість образу». Мислення як провідний механізм регуляції професійної діяльності. Особливості професійного мислення. Увага, пам'ять, сприймання та уява у забезпеченні ефективності діяльності. Мовлення як засіб професійної взаємодії. Антиципація, прогнозування та прийняття професійних рішень. Рефлексія як механізм самопізнання та професійного розвитку. Саморегуляція діяльності та поведінки. Когнітивні стилі, креативність та критичне мислення у професійній діяльності.

	Завдання на СР: 1. Охарактеризувати інтегративні психічні процеси у структурі професійної діяльності. 2. Проаналізувати роль мислення у прийнятті професійних рішень. 3. Розкрити значення антиципації та рефлексії у професійній діяльності. 4. Проаналізувати особливості розвитку критичного та креативного мислення. 5. Визначити психологічні механізми саморегуляції професійної діяльності. 6. Розкрийте форми суб'єктивного відображення дійсності. 7. Продемонструйте систему саморегуляції діяльності. 8. Охарактеризуйте поняття «психічний образ» та його зв'язок із регуляцією діяльності.
6.	Тема 6. Психічні стани суб'єкта професійної діяльності Поняття психічних станів та їх місце у структурі професійної діяльності. Класифікація психічних станів. Функціональні психічні стани: працездатність, готовність до діяльності, мобілізація. Негативні психічні стани: стрес, психічна напруженість, тривожність, фрустрація, втома, монотонія. Емоційна регуляція професійної діяльності. Професійне вигорання: причини, симптоми, стадії та наслідки. Резильєнтність як ресурс професійної діяльності. Методи психопрофілактики та психологічної саморегуляції психічних станів. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати основні психічні стани суб'єкта професійної діяльності. 2. Проаналізувати вплив стресу на ефективність професійної діяльності. 3. Розкрити психологічні механізми виникнення професійного вигорання. 4. Проаналізувати сучасні методи профілактики професійного стресу та вигорання. 5. Обґрунтувати роль саморегуляції та резильєнтності у професійній діяльності.
7.	Тема 7. Команда як суб'єкт сумісної діяльності. Команда наукового та/або інноваційного проєкту. Формування, взаємодія, розвиток, культура, ефективність. Команда як суб'єкт спільної діяльності. Психологічні характеристики команди та відмінності між командою і робочою групою. Етапи формування команди. Командні ролі та їх психологічна характеристика. Згуртованість, довіра та психологічна безпека команди. Командна комунікація та прийняття групових рішень. Лідерство у команді. Організаційна культура та цінності команди. Особливості формування команд наукових та інноваційних проєктів. Управління конфліктами, мотивація учасників команди, оцінювання ефективності командної діяльності. Завдання на СР: 1. Назвіть основні характеристики суб'єкта сумісної діяльності. 2. Сформулюйте характеристики команди. 3. Охарактеризуйте етапи розвитку команди наукового та/або інноваційного проєкту. 4. Охарактеризувати психологічні особливості команди як суб'єкта сумісної діяльності. 5. Розкрити роль командних ролей, лідерства та згуртованості у забезпеченні ефективності команди. 6. Проаналізувати особливості діяльності команд наукових та інноваційних проєктів.
8.	Тема 8. Наукова спільнота як предмет психологічного аналізу Психологічні особливості наукової школи. Наукова школа як форма організації наукової діяльності. Психологічні особливості формування та розвитку наукових шкіл. Типи наукових шкіл, їх структура, функції та етапи розвитку. Роль лідера (керівника) наукової школи у професійному становленні молодих науковців. Рольова структура та рольова різноманітність у наукових групах. Соціально-психологічні механізми взаємодії, комунікації та співпраці в наукових колективах. Академічна культура, академічна доброчесність та етика наукової діяльності. Наукові школи у сучасній психології України та світу, їх внесок у розвиток психологічної науки. Завдання на СР: 1. Розкрити психологічні особливості функціонування наукових груп у наукових підрозділах та закладах вищої освіти. 2. Охарактеризувати типи наукових шкіл, їх структуру, функції та особливості розвитку. 3. Проаналізувати рольову різноманітність у наукових групах та визначити функції основних ролей у науковому колективі. 4. Проаналізувати роль наукового керівника як лідера наукової школи та чинники ефективного наукового наставництва. 5. Охарактеризувати принципи академічної доброчесності та їх значення для

	функціонування сучасної наукової спільноти. 6. Навести приклади сучасних українських і зарубіжних наукових шкіл у галузі психології та проаналізувати їх внесок у розвиток психологічної науки.
--	---

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять, сформувані у здобувачів вищої освіти:

- уміння працювати з сучасною психологічною літературою з проблем професійної діяльності, здійснювати її критичний аналіз, узагальнення та інтерпретацію, а також використовувати теоретичні знання для пояснення реальних професійних ситуацій;
- уміння готувати наукові доповіді, аналітичні виступи, формулювати та аргументовано відстоювати власну професійну позицію, брати активну участь у фахових дискусіях щодо проблем психології професійної діяльності;
- здатність здійснювати критичний аналіз, оцінку та синтез психологічних явищ, що виникають у процесі професійної діяльності особистості, груп та організацій;
- уміння аналізувати структуру професійної діяльності з позицій сучасних психологічних підходів;
- здатність аналізувати вплив професійного, організаційного, соціального та просторового середовища (природного і штучного) на психічні стани, поведінку та ефективність професійної діяльності людини;
- розвиток навичок управління науковою та професійною дискусією, використання активних методів групової взаємодії, аргументації та обговорення професійно значущих проблем.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СР)
1.	Тема 1. Психологічна система діяльності (2 год.) 1. Поняття діяльності та її системи. 2. Компоненти діяльності: мотивація, інформаційна основа, способи та стилі діяльності. 3. Рівні аналізу діяльності: особистісно-мотиваційний, цільовий, функціональний, структурний, індивідуально-психологічний та психофізіологічний. Завдання на СР: 1. Розкрийте систему діяльності. 2. Охарактеризуйте компоненти діяльності. 3. Прокоментуйте та порівняйте стиль та спосіб діяльності.
2.	Тема 2. Методи вивчення діяльності (2 год.) 1. Методологічні засади дослідження професійної діяльності. 2. Загальна характеристика методів психологічного дослідження діяльності. 3. Професіографія та психографія як методи аналізу професійної діяльності. 4. Використання психодіагностичних методик у дослідженні професійної діяльності. Завдання на СР: 1. Проаналізувати можливості застосування методів спостереження, інтерв'ю та тестування у психології професійної діяльності. 2. Охарактеризувати етапи складання професіограми. 3. Порівняти переваги та обмеження основних методів дослідження професійної діяльності.
3	Тема 3. Взаємодія суб'єктів у професійній діяльності (2 год.) 1. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія як психологічна основа професійної діяльності. 2. Взаємодія як психологічна основа спільної професійної діяльності. 3. Кооперація, координація та узгодження спільних дій у професійній діяльності. 4. Психологічні механізми ефективної взаємодії: рефлексія, соціальна перцепція, ідентифікація, децентрація, емпатія, каузальна атрибуція, взаєморозуміння.. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати механізми кооперації, координації та розподілу функцій у спільній діяльності. 2. Проаналізувати психологічні механізми ефективної взаємодії (рефлексія, соціальна перцепція, ідентифікація, децентрація, емпатія, каузальна атрибуція, взаєморозуміння)..

	3. Проаналізувати чинники ефективної спільної діяльності.
4	Тема 4. Професіогенез суб'єкта професійної діяльності (2 год.) 1. Професіогенез як процес професійного становлення особистості. 2. Етапи професійного розвитку та професійної соціалізації. 3. Професійна компетентність, професійна ідентичність та професіоналізм. 4. Професійні кризи, деформації та шляхи їх профілактики. Завдання на СР: 1. Проаналізувати основні етапи професіогенезу. 2. Охарактеризувати чинники професійного розвитку особистості. 3. Визначити умови формування професійної компетентності.
5.	Тема 5. Інтегративні психічні процеси як регулятори діяльності (2 год.) 1. Антиципація як механізм регуляції професійної діяльності. 2. Цілеутворення, планування та програмування діяльності. 3. Прогнозування та прийняття професійних рішень. 4. Рефлексія та саморегуляція діяльності. Завдання на СР: 1. Охарактеризувати психологічні механізми антиципації. 2. Проаналізувати процес прийняття професійних рішень. 3. Розкрити роль цілеутворення та рефлексії у професійній діяльності.
6	Тема 6. Психічні стани суб'єкта професійної діяльності (2 год.) 1. Психічні стани у структурі професійної діяльності. 2. Професійний стрес, психічна напруженість та втома. 3. Професійне вигорання та його профілактика. 4. Методи психологічної саморегуляції психічних станів. Завдання на СР: 1. Проаналізувати вплив психічних станів на ефективність професійної діяльності. 2. Охарактеризувати причини професійного стресу та вигорання. 3. Розкрити сучасні методи психологічної саморегуляції.
7.	Тема 7–8. Команда як суб'єкт сумісної діяльності. Наукова спільнота як предмет психологічного аналізу (2 год.) 1. Команда як форма організації сумісної діяльності: поняття, ознаки, структура та відмінність від робочої групи. 2. Соціально-психологічні характеристики команди: згуртованість, довіра, психологічна безпека, рольова структура. 3. Етапи формування та розвитку команди. Лідерство, координація та прийняття групових рішень. 4. Команда наукового та/або інноваційного проєкту: особливості організації та функціонування. 5. Організаційна культура та психологічні чинники ефективності командної діяльності. 6. Наукова спільнота як соціально-психологічна система. 7. Наукова школа: поняття, типи, структура та функції у розвитку науки. 8. Соціально-психологічні процеси у наукових групах: групова динаміка, комунікація, координація, наукове лідерство та наставництво. Завдання на СР: 1. Порівняти команду та наукову групу як форми організації сумісної діяльності. 2. Проаналізувати психологічні чинники ефективності команди (згуртованість, довіра, психологічна безпека). 3. Розкрити роль лідерства та організаційної культури у розвитку команди та наукової школи. 4. Охарактеризувати соціально-психологічні процеси у наукових групах (комунікація, координація, рольова структура). 5. Навести приклади сучасних наукових шкіл у психології та проаналізувати їх особливості функціонування.
8.	Виконання здобувачами вищої освіти модульної контрольної роботи.

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання за всіма темами в теоретичному або практичному аспекті. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності» включає: поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- робота з довідковою літературою.

Види самостійної роботи здобувача освіти :

- підготовка до аудиторних занять – 80 год;
- підготовка до модульної контрольної роботи – 2 год;
- підготовку до заліку – 6 год.

Загалом – 88 год.

	Назва теми заняття	Завдання
1.	Тема 1. Психологічна система діяльності (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу шляхом опрацювання конспекту лекції та рекомендованої наукової літератури (2 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом психологічної структури професійної діяльності, її компонентів та функцій (4 год.); – побудова структурної схеми психологічної системи діяльності, аналіз прикладу професійної діяльності з позицій діяльнісного підходу (4 год.). Література: [1–5].
2.	Тема 2. Методи вивчення діяльності (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу та опрацювання сучасних методів психологічного дослідження професійної діяльності (2 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом можливостей застосування спостереження, експерименту, тестування, професіографії та інших методів (4 год.); – порівняльний аналіз методів дослідження професійної діяльності, підготовка таблиці їх переваг та обмежень (4 год.). Література: [1–5].
3.	Тема 3. Взаємодія суб'єктів у професійній діяльності (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу щодо психологічних механізмів взаємодії суб'єктів професійної діяльності (2 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом суб'єкт-суб'єктної взаємодії, кооперації, координації спільної діяльності та професійних конфліктів (4 год.); – аналіз практичних ситуацій професійної взаємодії, розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності співпраці (4 год.). Література: [1–5].
4.	Тема 4. Професіогенез суб'єкта професійної діяльності (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу щодо закономірностей професійного становлення особистості (2 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом етапів професіогенезу, професійної компетентності та професійної ідентичності (4 год.); – побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку фахівця, аналіз чинників професійного становлення (4 год.). Література: [1–5].

5.	Тема 5. Інтегративні психічні процеси як регулятори діяльності (10 год.)	– опрацювання лекційного матеріалу щодо ролі когнітивних процесів у професійній діяльності (2 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом мислення, уваги, пам'яті, антиципації та рефлексії як регуляторів діяльності (4 год.); – виконання практичного завдання з аналізу умов, механізмів та чинників прийняття професійних рішень, побудова схеми регуляції діяльності (4 год.). Література: [1–5].
6.	Тема 6. Психічні стани суб'єкта професійної діяльності (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу щодо психічних станів у професійній діяльності (1 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом стресу, психічної напруженості, професійного вигорання та способів психологічної саморегуляції (4 год.); – аналіз професійних кейсів, визначення чинників ризику та розроблення рекомендацій щодо профілактики несприятливих психічних станів (5 год.). Література: [1–5].
7.	Тема 7. Команда як суб'єкт сумісної діяльності. Команда наукового та/або інноваційного проєкту. Формування, взаємодія, розвиток, культура, ефективність (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу щодо психології командної діяльності (1 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом етапів формування команди, командних ролей, лідерства та організаційної культури (4 год.); – аналіз роботи команди, визначення чинників її ефективності та підготовка моделі ефективної командної взаємодії (5 год.). Література: [1–5].
8.	Тема 8. Наукова спільнота як предмет психологічного аналізу (10 год.)	– відпрацювання лекційного матеріалу щодо психологічних особливостей функціонування наукової спільноти (1 год.); – підготовка до семінарського заняття з аналізом наукових шкіл, ролі наукового керівника, взаємодії у наукових групах та академічної культури (4 год.); – аналіз сучасної наукової школи (за вибором), характеристика її структури, рольового складу та психологічних чинників ефективності функціонування (5 год.). Література: [1–5].
Підготовка до модульної контрольної роботи 2 год.		
Підготовка до заліку 6 год.		

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідуваність і виконання завдань

Здобувачам вищої освіти важливо відвідувати лекції, оскільки на них висвітлюватиметься систематизований навчальний матеріал в обсязі, достатньому для опанування дисципліни, що дасть змогу краще підготуватись до семінарських занять і в цілому опанувати дану дисципліну. Відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно. Активна участь здобувача вищої освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. Пропуск семінарського заняття не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг. Разом з тим, здобувач вищої освіти, який пропустив семінарські заняття з **поважної причини** і має необхідний документ, що підтверджує відсутність (наприклад, довідку від лікаря), може здати підготовлену доповідь викладачу під час консультацій або під час перерви у навчальному занятті і отримати **не більше половини максимального вагового балу**, що передбачений за участь в семінарі. Графік консультацій доступний на сайті кафедри психології та педагогіки, але викладач сам призначає здобувачам вищої освіти час консультації в індивідуальному порядку.

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни (силабусом), доступною з особистого кабінету здобувача вищої освіти в системі «Кампус», гугл класі або на сайті кафедри психології та педагогіки.

На лекціях та семінарських заняттях допускається використання ноутбуків, смартфонів, але лише для цілей, пов'язаних з навчанням. Бажано, щоб на семінарському занятті здобувач вищої освіти використовував підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття.

Форми роботи

Методи і технології навчання. На лекціях висвітлюється зміст тем навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності». Тематика лекцій наведена у робочій програмі дисципліни. Завдяки використанню **пояснювально-ілюстративного методу** здобувачі вищої освіти отримують знання, слухаючи лекцію, розповідь. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах **репродуктивного (відтворювального)** мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації, викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків. Метод **проблемного викладення матеріалу**, коли, використовуючи будь-які джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання, дає змогу здобувачам вищої освіти ніби стати свідками і співучасниками наукового пошуку.

На семінарських заняттях здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання з предмету. Тематика семінарських занять наведена у робочій програмі дисципліни. Програмою курсу передбачено форми роботи: виступ за темою індивідуального (групового) завдання-кейса у формі презентації; виступ-інформування за темами семінарських занять; семінар з індивідуальною та груповою роботою. На семінарських заняттях застосовуються **методи і форми роботи**: робота парами, ситуаційні задачі; групові дискусії при вивченні проблемних питань (розгляд кейсів, обговорення).

Готуючись до семінарських занять, здобувач вищої освіти має чітко усвідомлювати зміст запитань, дати розгорнуту відповідь на них. Під час семінарських занять викладач резюмує сильні і слабкі місця у доповідях здобувачів вищої освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання здобувачів вищої освіти з теми семінарського заняття.

На заняттях використовуються мультимедійне обладнання, комп'ютер. При дистанційному навчанні використовуються сервіси відеоконференцій Zoom та/або Google Meet, освітній вебсервіс Google Classroom на платформі «Сікорський», месенджери для комунікації зі студентами. У цифровому середовищі взаємодія між здобувачами освіти, викладачем, університетом відбувається за допомогою університетського програмного забезпечення АІС «Електронний Кампус», та автоматизованої інформаційної системи «My KPI UA».

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів вищої освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, «Положення про систему запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації в КПІ ім. Ігоря Сікорського» <https://osvita.kpi.ua/ppszp>, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також у Положенні про комісію з питань етики та академічної чесності НТУУ «КПІ» https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2015_1-140a1.pdf

Вирішення конфліктних ситуацій

Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Положенням про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського https://osvita.kpi.ua/2020_7-170.

У випадку незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету/директора інституту за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Політика використання штучного інтелекту

Політика використання штучного інтелекту та її принципи регламентуються наказом «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: **опитування за темою заняття, модульна контрольна робота.**

Календарний контроль: **проводиться двічі на семестр як моніторинг виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу.**

Семестровий контроль: **залік**

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни «Психологія професійної діяльності», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді заліку, розроблено за типом PCO-1 включає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Оцінювання та контрольні заходи

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться на основі рейтингової системи відповідно ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_RSO_2025.pdf

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботу на семінарських (практичних) заняттях (відповіді, вирішення завдань і доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії);
- 2) виконання модульної контрольної роботи

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях:

Максимальна кількість балів складає 56 (максимальна кількість балів на 1 занятті – 8):

активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії	6-8
активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	3-5
участь у проведенні заняття; надання частково правильних відповідей або правильне вирішення завдань з неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді	1-2
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування	0

Здобувач вищої освіти отримає найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача вищої освіти.

Викладач оцінює роботу здобувача вищої освіти на кожному семінарському занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях виставляється викладачем під час першого і другого етапу проміжної атестації – на **сьомому і тринадцятому** тижнях навчання

відповідно. Рейтинг повідомляється здобувачу вищої освіти на занятті чи в особистому кабінеті електронного кампусу.

2. Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота складається з 44 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни. МКР проводиться за допомогою гугл-тестів на останньому семінарському занятті. Доступ до МКР надається здобувачам вищої освіти лише під час заняття. Перескладати МКР не можна.

Максимальна кількість балів складає 44 (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконане правильно (кожне з 44)	1
Тестове завдання виконане не правильно (кожне з 44)	0

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 56 + 44 = 100 \text{ балів.}$$

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали 60 і більше балів, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку, але набрали менше 60 балів, а також ті, хто бажають підвищити свою рейтингову оцінку, проходять захід семестрового контролю у формі, яка визначена в силабусі, при цьому семестровий контроль оцінюється у 100 балів. У разі складання заліку використовується «жорсткий підхід» (береться результат заліку).

Перелік питань до залікової контрольної роботи наведено у Додатку 1.

Умовами допуску до семестрового контролю є відсутність заборгованостей з модульної контрольної роботи.

Рейтингова оцінка повідомляється здобувачу вищої освіти безпосередньо на заліку під час сесії.

Залікова контрольна робота складається із 50 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни. ЗКР проводиться за допомогою гугл-тестів, доступ до ЗКР надається здобувачами вищої освіти лише під час проведення заліку.

тестове завдання виконано правильно (кожне з 50)	2
тестове завдання виконано неправильно (кожне з 50)	0

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Визнання результатів **неформальної/інформальної освіти** регулюється «Положенням про визнання в КПІ ім. І. Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті» (<https://osvita.kpi.ua/node/179>), згідно з яким визнання результатів навчання проводиться, як правило, до початку семестру. Освітній компонент може бути зарахований частково або повністю за результатами подання документів (сертифікатів) про проходження професійних курсів/тренінгів, онлайн освіти тощо за тематикою освітнього компонента

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам вищої освіти

При вивченні дисципліни «Психологія професійної діяльності» здобувач вищої освіти має користуватися, в першу чергу, літературою, що визначена в основному списку і є у фондах науково-технічної бібліотеки імені Г.С. Денисенка. Додатковим джерелом інформації мають бути конспекти лекцій. Для самостійної роботи здобувачам вищої освіти рекомендовано користуватись вільним і

безкоштовним доступом до комп'ютерної техніки, мережі Інтернет, фондів Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка, інформаційних і електронних ресурсів, міжнародних наукометричних баз даних, передплачених і вільнодоступних видань.

Зміст дисципліни реалізується через опанування трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи. Опанування теоретичного блоку здійснюється в процесі роботи на лекціях та опрацювання літератури. На семінарських заняттях відпрацьовуються конкретні вміння та навички аналізу психологічного аспекту життєвого середовища, формуються комунікативні здібності, вміння аргументувати та відстоювати власну точку зору.

Опанування дисципліни «Психологія професійної діяльності» передбачає комплексний підхід при виборі форм та методів навчання. Суть такого підходу полягає в поєднанні лекційних занять та різноманітних форм самостійної роботи, в тому числі: робота на семінарському занятті; підготовка доповідей та виступів з доповідями на семінарах.

Семінарське заняття дає можливість виявити рівень підготовки до нього (виступ, участь в дискусії, висловлення власної думки). Критеріями оцінювання виконання завдань семінарського заняття є: логічна послідовність відповіді; повнота розкриття кожного питання; аналітичність міркувань у відповіді; посилання на джерела; обґрунтованість особистих висновків. У процесі роботи з літературою та конспектування важливо записувати бібліографічні відомості джерела та номери сторінок, з яких були запозичені думки для подальшого оформлення посилань на джерела. Підготовлені раніше матеріали обробляють, включають в роботу власний аналіз.

Позааудиторні заняття

Можлива участь здобувачів вищої освіти у неформальних гуртках, зокрема у відкритій групі PhD-інкубатор <https://www.facebook.com/groups/2735550373369832/>

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором, д. психол. н., професором кафедри психології та педагогіки Воляннюк Наталією Юріівною.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 20 від 24.06.2026 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 7 від 30.06.2026 р.)

Орієнтовний перелік питань до залікової контрольної роботи

1. Охарактеризуйте психологію професійної діяльності як галузь практичної психології.
2. Визначте об'єкт, предмет, мета та завдання психології професійної діяльності.
3. Розкрийте історичний шлях становлення психології професійної діяльності як науки.
4. Здійсніть порівняльний аналіз розвитку вітчизняної та зарубіжної психології професійної діяльності.
5. Поясніть особливості принципів системності, антропоцентризму, специфічності та їх роль у психологічних дослідженнях професійної діяльності людини.
6. Визначте предмет дослідження психології професійної діяльності та методологічні принципи науки.
7. Охарактеризуйте методи психології професійної діяльності.
8. Визначте особливості застосування експериментального методу у психології професійної діяльності.
9. Розкрийте особливості застосування трудового методу у психології професійної діяльності.
10. Проаналізуйте застосування біографічного методу у психології професійної діяльності.
11. Охарактеризуйте опитувальний метод у вивченні професійної діяльності.
12. Проаналізуйте використання комп'ютерної техніки в дослідженнях з психології професійної діяльності: можливості та обмеження.
13. Дайте визначення поняттям «професіограма» та «психограма».
14. Розкрийте основні функції поняття «діяльність» у психології.
15. Визначте психологічні особливості професійної діяльності.
16. Охарактеризуйте зовнішній і внутрішній план професійної діяльності.
17. Охарактеризуйте діяльність як загальнонаукова категорія й міждисциплінарна наукова проблема.
18. Визначте основні психологічні властивості діяльності.
19. Розкрийте взаємозв'язок психології та інших наук у вивченні діяльності.
20. Охарактеризуйте психологічну структуру професійної діяльності.
21. Охарактеризуйте психологічну систему діяльності за В.Д.Шадріковим.
22. Розкрийте основні способи аналізу професійної діяльності.
23. Розкрийте структурно-рівневу організацію діяльності.
24. Визначте компонентний склад психологічної структури діяльності.
25. Охарактеризуйте формування мотивів і мети професійної діяльності.
26. Охарактеризуйте формування інформаційної основи діяльності.
27. Охарактеризуйте формування блоку прийняття рішення.
28. Охарактеризуйте дію як основний структурний компонент діяльності.
29. Розкрийте основні види діяльності.
30. Здійсніть порівняльний аналіз діяльностей суб'єкт-об'єктного типу та суб'єкт-суб'єктного типу.
31. Здійсніть порівняльний аналіз компонентного складу індивідуальної та спільної діяльності.
32. Схарактеризуйте психічні регулятори праці.
33. Розкрийте зміст феномена «працездатність» у контексті практичних завдань, що вирішує психологія професійної діяльності.
34. Розкрийте зміст феномена «акмеологічні інваріанти професіоналізму».
35. Визначте професійно-важливі якості працівника.
36. Розкрийте поняття й види професійно-важливих якостей.
37. Розкрийте специфіку функцій уваги в умовах операторської діяльності.
38. Здійсніть порівняльний аналіз компонента творчості в різних професіях.
39. Розкрийте особливості мислення у практичній діяльності.
40. Розкрийте індивідуальні особливості мислення у практичній діяльності.
41. Здійсніть порівняльний аналіз когнітивних та регулятивних процесів у професійній діяльності.

42. Визначте функції комунікації у професійній діяльності.
43. Розкрийте маніпуляцію у професійному спілкуванні.
44. Проаналізуйте людину як суб'єкта праці.
45. Охарактеризуйте індивідуальний стиль діяльності як системоутворювальна функція суб'єкта праці.
46. Розкрийте загальні та спеціальні здібності.
47. Розкрийте психологічну структуру особистості працівника.
48. Дайте аналіз темпераменту і професії.
49. Розкрийте специфіку формування мотивації професіоналів.
50. Здійсніть порівняльну характеристику змістових і процесуальних теорій мотивації.
51. Охарактеризуйте колективний суб'єкт трудової діяльності.
52. Перелічіть основні стадії професійного розвитку особистості.
53. Розкрийте психологічні фактори працездатності працівника.
54. Визначте функціональні стани працівника.
55. Розкрийте види функціональних станів.
56. Визначте об'єктивні та суб'єктивні показники втомленості.
57. Розкрийте поняття психічного напруження та його зв'язок із стресом.
58. Проаналізуйте стан стресу, механізм розвитку, вплив на діяльність.
59. Проаналізуйте вплив режимів діяльності на динаміку функціонального стану працівника.
60. Розкрийте психологічні особливості професійної орієнтації.
61. Охарактеризуйте об'єктивні і суб'єктивні фактори вибору професії (мотиви, інтереси, традиції, життєві плани, вплив оточення).
62. Проаналізуйте психологічні та фізіологічні основи наукової організації праці.
63. Охарактеризуйте оптимізацію режиму праці та відпочинку.
64. Охарактеризуйте типи малих груп за критеріями та рівнями їх взаємодії.
65. Назвіть основні характеристик суб'єкта сумісної діяльності.
66. Сформулюйте характеристики команди.
67. Прокоментуйте прояв соціально-психологічних властивостей у команді.
68. Охарактеризуйте етапи розвитку та механізми аутопоезису команди наукового та/ або інноваційного проєкту.
69. Назвіть інструменти розвитку команди інноваційного проєкту.
70. Опишіть роль культурного середовища та організаційної культури як детермінант успіху проєкту.